

LOKALE DUURZAME MAAKACTIVITEITEN: TRANSITIE EN DUURZAME ECOSYSTEMEN ALS EXPORTPRODUCT

Mario Fleurinck, CEO Melotte en Oprichter van het opensource digital manufacturing ecosysteem InnoCrowd

Sinds 1996 balanceer ik op de dunne lijn van het economisch surrealisme, hoe verenig je namelijk de wensen van globaal georganiseerde multinationale welvaartsbouwers met een eigen sociaal-maatschappelijke en economische agenda gebaseerd op lokale duurzame consumptie? En waarom 1996? Wel, omdat ik toen de kans kreeg om in de VS kennis te verwerven rond decentrale digitale productie – veel later 3D printen gedoopt. De bedenkingen van toen vormen nog steeds de barrières van vandaag, we leven in een maatschappij met een socio-economische structuur gebaseerd op een democratische besluitvorming geolied en gevoed door een welvaartsgroei-model. Dit model heeft haar diensten bewezen en een maximaal aantal mensen toegelaten om eraan te participeren, daarbij werd schaarste steeds weggewerkt door mentaliteitswijziging al dan niet ondersteund door technologische vernieuwing. Globalisering heeft een globaal herverdelingsmechanisme gecreëerd zonder voorgaande. En toch is er een duidelijke vraag naar bijsturing! Onze producten onderwerpen aan levenscyclusanalyses en maximaal voorbereiden op een circulaire economie, duurzaamheidscriteria voor import, een zelfregulerend systeem waarin de consument goed geïnformeerd wordt en beslist, investeren in de transitie naar een digitale lokale infrastructuur, ... Producten worden gemaakt door mensen, en producten maken mens en planeet gezond, dit is het soort circulaire economie waar we voor gaan.

Zonder export geen waarde creatie of welvaartsgroei?

Vooraanstaande economen vormen toekomstige leiders, en daar is niets fout mee. Waar het wel fout gaat is wanneer ze daarbij de realiteit uit het oog verliezen of toekomstprojecties maken op basis van ervaringen uit hun verleden. Elk momentum heeft zijn specifiek karakter en de bijsturing ervan moet steeds gebeuren op basis van de democratische wens. En daarbij staat het eigen ecosysteem centraal, wanneer we rondom ons kijken stellen we vast dat de wereld, waarin wij leven, multicultureel is en overwegend gericht op de babyboom generatie. Deze groep heeft een sterke ontwikkeling gekend en de fundamenten gelegd voor de welvaartstaat zoals we deze kennen. Aan de andere zijde vinden we de jonge generatie, bij deze leeft een sterk welzijnsbewustzijn, al dan niet gevoed door impulsen op basis van samenlevingsvorm, ervaring, schaarste en/of maatschappelijke instabiliteit. Ertussen zit de transitiegroep, zij zijn opgevoed met groei en consumptie en ondergaan opeenvolgende fases van snelle verandering. Het stemt me positief dat na een periode van vier jaar systeemcrisis we nog steeds van een positieve harmonie tussen de generaties kunnen spreken. Wat betekent dat er een stille evolutie aan de gang is, bij deze evolutie ontstaat er een vorm van wederzijds begrip maar ook besef dat we met minder impact gerust evenveel kunnen realiseren. Dit structureren brengt ons bij impactmodellen, m.a.w. hoe vertalen we onze maakoutput in empirische modellen waarbij economische en ecologische drivers “samen” gezien worden als een welvaart creërend

model? Daarbij zetten we economische groei af tegenover een totaalaanpak gebaseerd op systeeminnovatie en koppelen er de carbon footprint aan. Ervaring leert dat ecobonus systeemdiscussies steeds verzanden, daarom moet er een valorisatie komen gebaseerd op een duidelijk economisch lokaal aanbod. Geen opbod of conflictmodel maar een - op energie- en grondstoffefficiëntie - gebaseerd maatschappijmodel met maximale focus op welzijnscreatie. Dat hierbij participatie centraal staat tekent zich meer en meer af, ook zakelijk.

Wie is er Minister van Financiën in de wolken?

De digitale evolutie – en dan voornamelijk de taxatie van de toegevoegde waarde – is vandaag een hot topic, zeker wanneer we het spiegelen aan de impact ervan en lokale welvaartsbijdrage. De clash van Apple baas Tim Cook met de Amerikaanse overheid maakt één ding duidelijk. Bedrijven die digitaal opereren en zich multinationalaal organiseren gebruiken hun basisinfrastructuur om hun operationele activiteiten en logistiek te optimaliseren, ze brengen het product tot bij de consument. Het is niet realistisch om te besluiten dat ze hierbij lokale overheden belonen, multinationale digitale bedrijven linken direct met de consument. En de Cloud heeft op vandaag nog geen Minister van Financiën, laat staan een regelgevende overheid! En deze consument betaalt de producten met centjes waarop al naar gelang de regio tot 50% belastingen geheven werden. De productenleverancier gaat er dus vanuit dat de consument zijn maatschappelijke bijdrage al heeft geleverd. En dat is een faire deal, producten betalen met netto middelen, diensten en zorg financieren vanuit de publieke middelen. Maar wat indien mensen nu eens digitaal of multinationalaal verzorgd zouden worden? Hoe gaan we bvb om met digitale consultaties (lees: diagnoses) door specialisten actief in digitale zorgomgevingen of hoe gaan we om met goedkope netto zorg in Turkse tandheelkundige centra? Zeker wanneer deze diensten in de lokale markt niet concurrentieel zijn? Voor beide systemen is er geen coherent belastingsysteem, laat staan bestaat er de mogelijkheid om er een debat over te voeren, al begrijp ik zeer goed dat politieke moed geen kamikazeoefening moet zijn. En dit terwijl de vergrijzingsgolf en de beperkte interesse in zorg en maakberoepen ons quasi verplichten om dit te organiseren?

Wel, exact deze evolutie heeft de lokale maakindustrie al doorgemaakt, en daar heeft de vrije markt de harde les geleerd. Er zijn geen barrières voor outsourcing naar lage loonlanden, producten en processen worden internationaal verhandeld en hebben de productie-efficiëntie en welvaartsverdeling gemaximaliseerd. Geen enkele andere sector heeft deze trackrecord neergezet. Het gegeven dat we onze producten ook onderwerpen aan levenscyclusanalyses en maximaal voorbereiden voor een circulaire economie binnen de agenda 2020 is onze beste garantie op welvaartsbehoud. Maken doen we nog altijd, pas recent voeren we meer in dan uit. Aan de politieke leiders om structuren op te zetten die onze invoer duurzaam maken en onze ecosystemen niet overbelasten. Dit vanuit de demografische agenda, er zullen namelijk niet genoeg actieven zijn om alle “end of cyclus” producten te ontmantelen en om te zetten in nieuwe producten. Wel indien we erin slagen om onze sociale economie te transformeren van “productie” naar einde levenscyclus ondersteuning.

Product karakterisering is een basisvoorwaarde voor een circulaire en duurzame maakeconomie. En daarin zit de grote opportuniteit, want door de import te onderwerpen aan duurzaamheidcriteria creëren we nieuwe product/marktcombinaties. En dit systeem moet zelfregulerend zijn, de consument wordt geïnformeerd en besluit. Ben nu al benieuwd hoe we zullen reageren wanneer we vernemen dat onze Smartphone amper 0.01 % lokaal toevoegt terwijl het einde levenscyclusverhaal hoog is en er een hogere maatschappelijke kost is dan het opbrengt?

Wanneer we nu digitale evolutie, op lokale toegevoegde waarde georganiseerde maatschappijmodellen en de demografische realiteit koppelen stellen we vast dat onze lokale herverdeling over onvoldoende publieke middelen dreigt te beschikken. Vooral omdat de basisinfrastructuur – voornamelijk transport, onderwijs, zorg en telecommunicatie – gebruikt worden door gebruikers met zeer beperkte toegevoegde waarde of beperkte productiviteit. En dit terwijl de transitie naar de digitale lokale infrastructuur handenvol geld kost. Hoe gaan we onze naoorlogse structuur versneld afbouwen om plaats te maken voor de groeiende bevolking en de nieuwe uitdagingen van bvb de lokale digitale economie? Het hypothecaire krediet gekoppeld aan de meerwaardebelofte op vastgoed heeft mensen vooral overtuigd om te investeren met een horizon van 30 jaar. Nu moeten we deze deal maken met een collectieve agenda, m.a.w. mensen laten investeren in de basisinfrastructuur die hen maximaal kan laten participeren van collectieve welvaart, uitgedrukt in welzijn opnieuw met een lange termijn horizon.

Feit is dat we door onze landgenoten correct te informeren een hoger bewustzijn in return krijgen. Dit geldt uiteraard voor een deel van de maatschappij, ook daar speelt diversiteit. Dit bewustzijn hoeft geen breuk te betekenen met een verleden maar kan een aanzet zijn voor een fijne duurzame toekomst. Producten worden gemaakt door mensen,

en producten maken mens en planeet gezond, dit is het soort circulaire economie waar we voor gaan. Digitaal of analoog, het zal mij een zorg wezen!

Bio

Mario Fleurinck is CEO van Melotte en Oprichter van het opensource digital manufacturing ecosysteem InnoCrowd